

de laatste rechtzinnigen zich bij hen vreemde-
lingen zouden gevoelen, en dan zou men hen
zonder twiifel onderzoeken, om of hen te gaan
zich te onderwerpen. Men zegt, dat om die
wille van den vrede men zich moet schikken
naar de nieuwe denkbeelden; men tracht op
eene zachte manier de denkbeelden onder de
leden der kerk populair te maken; men zegt,
dat het zeer treurig zou zijn, als men moest
zien, dat leidslieden en de kudden die door hen
geleid worden niet overeenstemmen in de be-
leids, waaruit men afleidt, niet dat de leids-
lieden het oude geloof moeten behouden, maar
dat de kudden het nieuwe moeten aannemen, en
dit uit deferentie voor de predikanten, die beter
onderwezen, zeer wel weten, dat de Christus
der nieuwe school veel meer vertrouwen biedt
dan die der oude. In *Evangelie d' Liberté* en
zelfs in de *Semur Poudot*, had menig artikel
de strekking, om dit plan tot uitvoering te bre-
ngen, en dit geschiedde zonder opzien te ver-
wekken. Zonder opzien, want men wil liefdelyk
de twisten vermijden, die zoo dikwijls voorko-
men te Genève, in Frankrijk, in Duitschland
en in Duitsch-Zwitserland; zij moeten bij ons
niet vernieuwd worden in het zoo schoone
kanton Waadland. Zonder beweging, maar toch
niet zonder dat de rechtzinnige predikanten het
bemerken, en ook niet zonder dat eenvoudige
gemeentelieden het gewaar worden, wij gezond
verstand zich niet laat misleiden door dogma-
tische spitsvondigheden.

Arme zielen gevoelden zich geïrriteerd door het
lezen van zekere artikelen of stukjes artikelen
in dagbladen die beweren slechts de stichting
der gemeente op het oog te hebben. Daarom
werd ook van den kant menige aanvraag ver-
nomen op de nieuwe school, welke niet anders
waren dan eenvoudige antwoorden op de be-
naauwdheid die sommige zielen bekoort, door-
dat zij in aantrekkende kwamen met de leerings-
der nieuwe school.

WINKEL.

Door Kinderen.

EENE REIS IN DE MIDDELEEUEWEN.

VIII.

EINDELIJK.

Thans moesten onze reizigers over het verre
woeste hoogland van Pamir, om zoo te komen
aan Kasjgar, de volkrijke handelsstad. Wat hen
hier weder trof, was, zoo in 't hart van Azië
een groot aantal Christelijke kerken te vinden.
De Nestorianen hadden hier, gelijk in de groote
stad Samakand, al vroeg gemeenten gesticht, die
bloedden.

Nu kwamen de drie gezellen te Khotan, en
stonden zij aan den rand van de uitgestrekte
woestijn Gobi, door de Chinezen *Sjamo*, d. i.
Zandzee genoemd. De reis door de woestijn
was hoogst gevaarlijk. Het weder wisselde er
geweldig en daarbij braken dan dikwijls plotsel-
ing zandstormen los. Een sterke wind joeg het
zand in wolken en kolomen door de lucht. Men
moest dan 't lijf zien te bergen achter struiken
of besijden de lastdieren, om niet door het zand
verruikt of er onder begraven te worden. Dat
veel hier 't leven hadden gelaten, zagen de
Polos duidelijk. Overal vonden zij de geramen-
ten van lastdieren, die in de woestijn waren be-
wezen. Die beenderen wezen hun als 't ware
den weg aan, welken zij moesten nemen, maar
waren tevens een herinnering aan het gevaar,
waarin men hier verkeerde. Op kamelen rei-
zende, hadden de Polos 't ochtendig dagen werk,
om door deze eindeloze zandvlakte te komen.
Doch het gelukte eindelijk.

Zoo hadden zij dan na veel moeite den ooste-
lijken oever van deze zandzee bereikt, en de eerste
stad van het oude rijk Sjatsji, de „Zandstad“.
Toen de Mongolen China aanvielen, was deze
stad de eerste, die van hen te lijden had; zij
werd toen met bijna al de inwoners als wegge-
vaagd. Doch ook hier bleef onze reizigers,
op de grenzen van China, weder het kruis te
gemoet, ten tekenen dat er Christenen woonden.
Al eeuwen bleefde hier de Christelijke kerk, en
de regering, uit het vredelevende vorstendom
van Tang, begunstigde de Christenen.

In deze strekde zagen onze reizigers ook iets
dat hun bijna toevorst tooschen en dat ook later,
toen zij 't vertelden, volstrekt niet werd geloofd.
Op zekeren tijd namelijk kwamen zij in het
hul van een wever, die aan den weefstool zat.
Hij liet den vreemdelingen een stuk stof zien,
dat hij vroeger had afgewerkt en er wat veel
uitzag. Toen zij het nu genoeg bekeken had-
den, nam de man het weg, en — wierp het in
't vuur!

Met verbazing zagen onze Venetianen den
man aan. Waarom deed hij dat? Doch zij zette
groote oogen op, toen de wever hen lachend in
't gezicht zag en heel kalm toekiekte, terwijl de
wat vuile stof in 't vuur lag. Nu, dit kon hij ook
gerust doen, want het weefsel leed van het vuur
geen schade. Na een oogenblik werd het er
weer uitgehaald, 't was even goed te gebruiken
als vroeger, en al het vuil was er nu af.

Misschen dachten de reizigers wel dat er
tooverij onder school, maar men liet 't hun wel-
der anders uit. De stof waaruit dit weefsel be-
stond was vervaardigd van *asbest* of *amiant*.
Dit behoort eigenlijk tot het rijk der delstoffen,
ziet er groen, geel of grijs uit en wordt in vezels
aangevoerd in de spelden van zekere steenen.
Die vezels nu zamelden de lieden op en maak-
ten er een soort linnen van. Zoodoende won-
nen zij veel waschen van. Want had nu iemand
b.v. een halsdoek gedragen tot hij vuil was, dan
wierp men 't stuk maar in 't vuur; 't verbrandde
toch niet en kwam er schoon weer uit. Even-
wel mocht het vuur niet te heet zijn, want dan
smelt het asbest en wordt gelijk aan glas. En
een halsdoek of een hemd van glas zitten niet
makkelijk.

Ik moet hier nog bij vertellen, dat ook in
onzen tijd in die streken, ja ook in Italië en
Spanje, nog linnen wordt gemaakt van asbest.
Dat het hier niet wordt gebruikt, komt daar
vandaan, dat het niet te overvloedig wordt ge-
vonden en dat de toebereiding nog al omslachtig
is. Ook zouden de waschvrouwen er veel
tegen hebben. Nog weet men, dat de Chinezen
kuchels van asbest maken, of liever van gom
en asbest, tot dreg geknecht.

De reizigers waren nu in China, dat reeds
voor 6 eeuwen zeer dicht bevolkt was; de eerste
stad volgde op de andere en overal grimmelde
het van menschen. Eerst kwam So-tsjui, de
eerste stad aan den beroemden, groten Chi-
neschen muur, die inden tijd is gebouwd om
het land tegen de Tartaren te beveiligen; daarna
Kan-tsjui-foe, waar de reizigers maar weer eens
eveneens een jaar oponthoud hadden. Verder
Hsi-ning-foe en nog vele steden, die ik maar

niet zal noemen, wijl niet alle lezers alle zonden
onthouden. Overal echter vond men Christelijke
kerken of althans groepjes Christenen, die tot
de Nestoriaanse kerk behoorden.

Te Kan-tsjui-foe hoorden de Polos, dat de
Groot-Khan was aangekomen in zijn zomerver-
blijf, Clemens-foe of Siangtoe geheten. Daar-
heen zonden zij nu een boodschapper om hun
aankomst te melden. Nu wachtten zij af wat
de vorst bevelen zou. Zij waren nog albij ver-
rijt dagreizen van hem verwijderd. Zoodra ech-
ter Koebal-Khan gehoord had, dat de vreem-
delingen waren aangekomen, zond hij hun bodden
te gemoet, om hen uit te noodigen mee te gaan
naar het paleis van den vorst.

AAN VRAGERS.

Wat is de reden, zoo vaak de Amerikaan-
sche lezer verder, dat sommige woorden in den
Bijbel cursief gedrukt zijn en andere tusschen
haakjes geplaatst.

Onze Bijbel is uit het Hebreeuwsch en het
Grieksch vertaald. In die talen nu drukt men
zich anders uit dan in de onze, gelijk trouwens
bij alle vreemde talen 't geval is. Doch het ver-
schil tusschen onze taal en de twee genoemde
talen is zeer groot.

Indien men nu letterlijk woord voor woord
vertaalde wat er staat, zonder meer, zou de zin
dikwijls geheel onbegrijpelijk, of wel kwalijk
te verstaan zijn. Dat zien we het best als we
b.v. eens de volgende teksten lezen, maar de
cursief gedrukte woorden weglaten, die in het
oorspronkelijke niet staan.

Romeinen 5:16:
En niet, gelijk [de schuld was] door den éénen
die gezondigd heeft, [dat is] de gijf; want de
schuld is wel uit éénen [menschen] tot verdoe-
menis, maar de genadegifte is uit vele misdaden
tot rechtvaardigmaking.

Romeinen 5:18:
Zoo dan, gelijk door éénen misdaad [de schuld
gekomen is] over alle menschen tot verdoemenis,
alzo ook door éénen rechtvaardigheid [komt de
genade] over alle menschen tot rechtvaardig-
making des levens.

Ps. 27:13:
Zoo ik niet had geloofd, dat ik het goede
des HEEREN zoude zien in het land der levenden,
[ik ware vergaan].

Daarom hebben onze vertalers heel verstan-
dig er woorden ingevoegd of bijgevoegd, die
bepaald noodig zijn en er eigenlijk in de meeste
gevallen in behooren, omdat zij er wel niet naar de
letter, maar toch naar den zin bij gedacht moe-
ten worden. Er zijn ook vertalingen, waarin
zulk ingevoegelen niet cursief worden aange-
geven. Doch de Statenvertalers gingen zoo nauw-
keurig te werk, dat ieder zien kon wat er door
hen ter opheldering was bijgevoegd.

Tusschen haakjes staan volstreken, die ter ver-
klaring dienen, b.v. Job. 9:7: „En zeide tot
hem: Ga heen, wasch u in het badwater Sildam
(hetwelk overgezegt wordt: Uitgezonderd). Hij dan
ging heen en wiesch zich, en kwam zijnde.“
Daardoor wordt dan voor den lezer de zin
verduidelijkt. Dit geschiedt ook nu nog vaak
als wij iets schrijven.

(Hierbij zij nog opgemerkt dat cursief eigen-
lijk beteekent loopend schrift: 't is de *schone
letter*, terwijl de gewone drukletter loodrecht
staat).

CORRESPONDENTIE.

M. te R. 't Is in orde ontvangen; wellicht
vinden we er later een plaatsje voor, al is het
dan, gelijk onlangs, voor het vers. We zullen
zien.

T. E. te H. In een volgend nr.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Geschiedt Heer Redacteur!

Mag ik als veeljarig abonné op de *Heraut*
eenige gastvrijheid in uw blad verzoeken?
In het *Doctinaemisch Weekblad* van uo deser
las ik de volgende tirade van Ds. Gipsen in
de *Basis* van 3 dezer geplaatst:

„Een jaarlijkse bid- en dankdag en wat
onthouding van tabak, wijn en sterken drank
kan de ongerechtigheid der Amerikanen voor
God niet goedmaken of wegnemen, evenmin
als de Engelsen door Bijbelverspreiding hunne
zonden tegen het achtste gebod kunnen weg-
nemen.“

Ik ontmoede — voor meer dan veertig jaar
werd mij als jongeling door een lichtzinnigen spot-
ter de smadelijke woorden naar de voeten gewor-
pen: „de Engelsen zijn huichelaars, met het-
zelfde schip zenden zij afgodsbeelden en zonde-
dingen“. Tegen de enkele woorden „het zijn
niet dezelfde menschen, die dit doen“, kon
de spotter niets inbrengen. Steeds beant-
woordde ik met dezelfde woorden al dergelijke
opmerkingen, die mij later — nu nog ge-
mentaal dagen geleden — door de vijanden des
Evangelies gemaakt werden.

En nu... natuurlijk niet alzoob bedoeld,
andere woorden, maar toch dezelfde tegenwer-
ping, nu niet door een lichtzinnigen spotter,
maar door een waardig Dienaar des Evangelies,
geen wonder, dat ik ontmoede en met Ds.
Adama van Scheiterna vroeg: wat bedoelt Ds.
Gipsen met die woorden?

In Mei a.s. heeft de Nederlandsche Zending-
vereniging wederom een Evangeliebede naar
West-Java af te vaardigen; met hetzelfde stoem-
schip gaat misschien jenever of opium naar
Java. Zenden wij nu dien zendingeling om de
zonden van het Nederlandsche volk te verzoen-
den, of doen wij het in gehoorzaamheid aan
het bevel des Heeren: „Predikt het Evangelie
aan alle creaturen“, onzen God dankende,
dat niet alleen het gif der zonde den Javanen ge-
brach wordt, maar dat er ook zendingelingen gaan,
die hun de blijde boodschap van Gods genade
in Christus brengen?

De spotter van voor veertig jaren leeft nog,
en dankbaar ben ik, dat hij de *Basis* niet
leest, want nu zou hij mij zeggen: vriend,
ziet, dat mijn opmerking van voor vele jaren
niet zoo onjuist was, want nu komt mij ter hulpe
een van uwe geestverwanten.“

De zighting haap over de onthouding begrip-
pik evenmin. Hoewel ik zelf geen z.g. afschaffer
of onthouders ben, zoo dank ik, dat toch elk
Christen zijnen God dankt voor elke poging
die gedaan wordt, door wie of op welke wijze
ook, om den grootten vijand der volkeren den
Drankdijvel, te bestrijden en indien mogelijk te
redden hen, die ten doode gegrepen zijn.

Met dank voor de verleende plaatsruimte,
hoogachtend

Uw dienstwillige

J. M. A. BIEKER CAARTEN.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Werkendam A. S. Oudkerk te Maas-
sluis.

AANGEKOMEN: Heteren en Randwijk, J. J. Bajema,
emer. pred. te Staphorst.

BEDANKT: Middelham, S. Oudkerk te Maas-
sluis B. — Leeuwarden B. H. G. van den Brink te
Rinsumageest. — Nichtevecht, J. J. Bajema, emer.
pred. te Staphorst. — Aalten B. J. J. Berends te
St. Anna-Parochie B.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Willemstad, W. J. Beekamp te
Echteld. — Burgh (el. Zierikzee), Overande c. a. en
Borselle, C. J. H. Verweij, cand. te Middelburg. —
Tiel, H. van der Hoeven te Benningbroek. — Ga-
meren (el. Zalt-Bommel), J. D. J. Idenburg te Ter
Aar. — Hierden (el. Harderwijk), D. Bax H. cand.
te Doornspijk. — Woubrugge, T. G. C. Rappard
te Zuilichem en Nieuwaa. — Vinkeveen, C. Bout-
hoorn te Groot-Amers. — Bunnik en Vechten,
J. H. Gunning te Leersum. — Goudriaan, T. Lek-
kerkerker, cand. te Leiden. — Oterleek, P. H.
Kapteijn, cand. te Akkerwoude, B. Zoete te Au-
gustinusga. — Wilsa, W. R. Kalshoven te Ker-
teren. — Rolde, J. H. de Rooda te Metlawaar. —
Gronsvloer (toez.), W. H. Liefink te Loenen
(Geld.)

AANGEKOMEN: Rolde, J. H. de Rooda te Metla-
waar c. a. — Usselo (Loonker), G. J. B. Stork,
cand. te Amsterdam.

BEDANKT: Wilhelmstad, en Schore c. a. (cl.
Goes), C. J. H. Verweij, cand. te Middelburg. —
Gorredijk, J. van Giffen te Heerenveen. — Hooge-
Zwaluwe, J. Schouten te Geervliet.

Onder vriendelijke dankbetu-
ging aan zoovele geabonneerden,
die de Administratie der verschuldigde abonne-
mentsgelden over het afgelopen kwar-
taal toezonden, neem ik de vrijheid, hen,
die dit nog niet deden, nogmaals aan mijn
verzoek te herinneren, om zulks alsnog vóór
of op den 21sten dezer te doen.

De abonnementsprijs is voor „De Heraut“
f. 120 per kwartaal.

Op ontvangst van den postwissel wordt
den afzender daarvan tenstond bericht ge-
zonden, dat tevens tot quantitie strekt.

J. A. WORMSER,

Directeur-uitgever.

Amsterdam, Jan. 1896.

Advertentien.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid,
na een kortstondige ziekte, onze geliefde
Echtgenoot en Vader, de Heer

HARM NIJHUIS,

in den ouderdom van 75 jaren en 9 maanden.

Wed. H. NIJHUIS-GRUPPEN.

A. NIJHUIS.

J. W. NIJHUIS-CASPER.

J. HEMMES.

Z. HEMMES-NIJHUIS.

Coevorden, 15 Januari 1896.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Eiseles,

Prinsengracht bij de Prinsensstraat.

No. 157.

AMSTERDAM.

Theologische School

der Gereformeerde Kerken in Nederland.

In de maand December ontvingen we de vol-
gende Collecten: Van de Gemeenten: Rou-
veen f. 23.66; 't Gravenhage B f. 55.37; Haar-
lem B f. 6.73; Wormerveer f. 6.66; Oenkerk
f. 10.35; Garip f. 6.95; Dieren B f. 3.88; Die-
ver f. 10.15; Dwingelo f. 9.21; Beilen f. 8.30;
Westerbork f. 5.23; Hijken f. 5.73; Vledder
f. 1.49; Staphorst f. 4.43; Gouda A f. 10.30;
Almkerk f. 15.20; Maasland B f. 25; Boxum
f. 7.01; St. Jacobi Parochie f. 2.81; Britsum
f. 6.55; Marum f. 8.35; Saawoude f. 5.80;
Bergum f. 2.26; Hallum f. 16; Pieterburen
f. 7; Leeuwarden B f. 16.24; Heteren f. 1.80;
Boxum f. 4.19; 't Graveland f. 2.80; Neder-
hoofd den Berg f. 2.24; Mulderburg f. 0.13;
Kootwijk f. 2.50; Heerde f. 5.17; Saawoude
f. 6.70.

Halve collecten: Ede f. 6.47; Hasselt
f. 5.55; Steenwijk B f. 6.85; Ruyswijk f. 2.32;
Longerhou en Schettens f. 4.84; Middelburg A
f. 8.35; Middelburg B f. 9.05; Middelburg C
f. 21.24; Vlieninge A f. 11.87; Vlieninge B
f. 6.18; Serooskerke A f. 4.96; Serooskerke B
f. 6.61; Koudekerke f. 8.80; Meliskerke f. 2.80;
Veere f. 5.15; Gapinge f. 0.93; Vrouwenpol-
der f. 1.89; Ootkapelle f. 4.61; Domburg
f. 1.75; Gripskerke f. 8.33; Arnhem f. 1.81;
St. Laurens f. 1.67; O. en W. Souburg f. 6.07.

6 Dec. Collecten: Middelstum f. 28.53; Leen-
warden A f. 17.05; Gasselter Nijven f. 10;
Smilde A f. 0.60; Aalder f. 7.81; Steenwijk
A f. 6.05; Ommen f. 32.49; Schoonhoven
f. 10.57; Genderen f. 13.48; Amstelveen f. 12.84;
Uithuizen f. 26.25; Bedum A f. 25; Donker-
kerke f. 3.63; Buschoten A f. 10.30; Zwolle
A f. 36.01; Warium f. 12.17; Hoogeveen
A f. 25.91; Meppel f. 35.88; Wapenveld
f. 2; Middelburg A f. 6 Dec. Coll. f. 9.25;
Leiden A extra Coll. f. 32.30; Kampen 6 Dec.
Coll. f. 32.02.

Giften: Van een zuster te Rotterdam f. 25;
te Bodegraven gevonden in de kerkcoll. f. 2;
te Zaandam van vr. P. te Z. f. 1; Van de Geref.
jongelingsvereniging te Apeldoorn f. 2.50;
te Nieuweven gevonden in de kerkcoll. 25 Aug.
f. 2.50; van Prof. Dr. A. Kuyper te Amsterdam
f. 10; van W. G. te Dedemsvaart f. 5.

Voor de Uitbreiding: Barneveld f. 34.75;
Wapenveld f. 1; Dieren B f. 3.50; Dieren A
f. 12.25; Apeldoorn A f. 35.50; Apeldoorn B
f. 2.50; Wildervank f. 15; Sellingen f. 7.50; Oot-
wede f. 10; Velp f. 10; Vlaardingse A f. 25;
Dordrecht A f. 2; Dordrecht B f. 1; Slidrecht
f. 3; Heineoord f. 2; Rijsoord f. 1; Amsterd.
A en B f. 120.50; Nieuw-Amstel f. 5; Sloten
f. 2; Luthizen f. 11.

De 6 Dec.-collecten beginnen wel aardig regel-
matig in te komen. Als 't zoo naar voortgaat
en de stroom niet te spoedig ophoudt, kan het
dit jaar goed worden.

Waar we niet in groots sommen doen, is ge-
regeld collecteren een behoeft.

J. NEDERHOOF, Penningmeester.

Middelstum, 13 Jan. 1896.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,

DAN 15-17, AMSTERDAM.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden
Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden
à DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gouden worden
op vertoon terugbetaald.

ENCYCLOPÆDIE

DER

Heilige Godgeleerdheid,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Drie Deelen, ingenaald f16.75; in drie halfdeelen banden
f21.25. (Losse banden per stuk f1.—).

DE UITGEEVER,

J. A. WORMSER

Amsterdam.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, kwam van de pers:

Een wandel met God.

Levensbeschrijving van den WelEerwaarden Heer

J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL.

DOOR

Dr. L. WAGENAAR.

Met Portret en andere afbeeldingen.

Prijs f1.—.

EXCELSIOR.

Geillustreerd Tijdschrift voor Nederlands Jongelingschap en Volk

ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pag. en 12 Nrs. à 8 pag.) f3.50.

Inhoud van het No. van 7 Januari 1896: Heil en Zegen! — „De belofte zijner
toekomst“ (met plaat). — Aan „Excelsior.“ (Poëzie). — Valiende Sterren. — De
familie Hyde. (Een schets uit Englands geschiedenis in de zeventiende eeuw). — Maria
in den tempel (met platen). — Gymnastiek. — Dapper, maar roekeloos. (Schetsen
uit het leven van Witte Cornelisz. de Witte), door E. GERDES. — Nog iets uit het leven
van Englands grootsten prediker. — Veelvraten. — Uit het leven. (Wat een
Christen is. Navolgenswaard. Zonderlinge adressen. Stijlbloemen). — Vragen en Ant-
woorden. — Vragenbus. — Prijsvragen.

Amsterdam.

HÖVEKER & ZOON.

GOLDSCHMEDING'S PIANO's en ORGELS

zijn alom bekend en worden bij toe-
neming gevraagd.

GROOTE MAGAZIJNEN
KEIZERSGRACHT 305,

Warmoesstraat 141, Amsterdam.

VRAAG Catalogus en Conditiën, van
Huur, Kuit en Betaling.

Speciale Inrichting voor Reparatie.

NIJEUW KERKGEBOUW te BREDA.

Ontvangen sedert 1 Januari 1896: Van N. N.
te Alphen a/d. Rijn f. 1, van Ds. J. v. d. S. te
Andijk f. 5, gift van de Geref. kerk te Kampen
f. 10, 1/2 coll. van de Geref. kerk te Stadskanaal
f. 7.70, gift van de Geref. kerk te Haren (Gr.)
f. 1.50, gift van A. R. B. te Schettens door Ds.
C. H. f. 1, van den kerkeraad der Geref. kerk B.
te Veendam f. 2.50, gift van Ds. R. te Rijns-
burg f. 2, gift van A. W. R. te U. f. 25.

Was 1895 voor de kerk van Breda zoowel
op geestelijk als op stoffelijk gebied gezegend,
1896 verschaft ons nu reeds niet minder ruime
stof tot dankzegging. Het adres van den Pen-
ningmeester, die steeds gaarne bereid is de gaven
en collecten voor een nieuw kerkgebouw te
Breda in ontvangst te nemen, is onveranderd
gebleven; terwijl het adres van den kerkeraad
behoort te zijn aan Ds. W. Kapteijn, en zulks
met het oog op wijziging van het jaarboekje
voor 1896.

De Penning. der Geref. kerk te Breda.

P. K. VAN BOON.

B., 14-1-96.

Vrije Universiteit.

Uit Priesland kwam het welkome bericht, dat
daar bijeenkomsten op onderscheiden plaatsen
worden voorbereid, ten einde de belangstelling
voor het Hooger Onderwijs op den grond van
Gods Woord en onze Gereformeerde belijdenis
te wekken en te verlevendigen, om, zoo
mogelijk, te komen tot het houden van een
Provincialen Universiteitsdag. Van heelerharte
hopen Directeuren, dat daarvan recht vruchtbare
en gezegende bijeenkomsten het gevolg zullen
zijn. De grootste moeilijkheid is altijd de
willengangers te vinden, welke hun tijd en gaven
vrij ten beste geven, om in die samenkomsten
te treden. Wij twijfelen echter niet, of deze
zullen wel gevonden worden. In ieder geval
is het een verblijdend verschijnsel, dat de behoefte
aan meer ijver en belangstelling weer gevoeld
en mannenbroeders uit onderscheidene
plaatsen zijn samengekomen om daarover met
elkander te spreken en middelen te beramen,
die onder den zegen des Heeren strekken kunnen,
om tot het gewenschte doel te komen. Mogen
hunne verwachtingen vervuld worden en bovenal
de Geest der geboden vaardig worden in die
samenkomsten. Moge ook het voorbeeld dezer
broederen op andere plaatsen navolging vinden.

Aan den heer Jhr. Mr. W. H. de Savornin
Lohman is op zijn verzoek door het College
van Directeuren, na ingewonnen advies van het
Curatorium, eervol ontslag verleend als hoog-
leraar aan onze Hoogeschool. Hij is reeds sinds

den aanvang des jaars in functie getreden als
rechter in de Arrondissements-Rechtbank van
's-Gravenhage. Terwijl zijn heegaan ons een
oorzaak van droefheid is, hebben wij zulks niet
kunnen verhinderen. De omstandigheden hebben
er toe geleid